

til at gennemføre og praktisere de Love, som var vedtaget og stadfæstet af Folket ved Valget, idet han havde bestilt en hel Række Vaaben i Udlandet, indkøbt Jord til Lejre, som skulde etableres, og paa anden Maade som Forsvarsminister vist stor Venlighed overfor denne Sag. Men efter at Verdenskrigen var udbrudt og et ny Ministerium Zahle var traadt til, oprandt der i Virkeligheden — det kan man ikke nægte — en gylden Tid for Militæret og for Forsvarsvæsenets Udvikling i det hele taget. Forsvarsministeren indkaldte jo inden Udgangen af 1914 en Sikringsstyrke paa ikke mindre end ca. 60 000 Mand. Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen spurgte, hvad jeg vilde have gjort. Uden at inklade mig paa en Udtalelse om, hvad jeg vilde have gjort, vil jeg svare, at da der i 1912 var Udsigt til Krig mellem Tyskland og Frankrig under den saakaldte Agadir-Affære, tilrettede jeg en Plan, ifølge hvilken man ved den første Indkaldelse kun skulde indkalde nogle og tyve Tusind Mand til en Sikringsstyrke. Jeg skal imidlertid ikke komme ind paa at følge det ærede Medlem til hans Spørgsmaal om, hvorledes Forholdene vilde have ligget, hvis ikke det radikale Ministerium var traadt til. Det radikale Ministerium sørgede jo for, at Flaaden blev sat op til mellem 70 og 80 Fartøjer under Kommando. Jeg erindrer, at jeg en Dag traf Chefen for Generalstaben, General Berthelsen, og han sagde da til mig: Naa Berntsen, nu har vi faaet helt andre Kaar, end vi havde, da De var Minister; da maatte vi prutte med Dem om nogle Hundrede eller nogle Tusinde Kroner, det behøver vi ikke nu, for nu ruller Millionerne; det er godt, at De er blevet afløst af den nuværende Forsvarsminister. (*L. Rasmussen*: Han har været mere naiv, end han havde Lov til at være). Ja, saadan sagde han nu, og det var vist hans fulde Alvor. Hvorledes Forholdet senere udviklede sig mellem ham og den daværende Forsvarsminister, ved jeg ikke, det skal jeg ikke komme ind paa.

Derefter kom Mineudlægningen i Store Bælt og Oprettelsen af Tunestillingen, og inden Ministeriet Zahle var færdigt, var der udgivet ikke mindre end 355 Mill. Kr. Hvorfor gjorde nu den radikale Regering alt det, og hvorfor fulgte det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen og Socialdemokraterne den radikale Minister ved at bevilge saa mange Millioner til Militærvæsenet? Naar man tænker paa, hvilket Postyr der blev, fordi General Madsen i sin Tid fik en Bevilling paa 5 Mill. Kr. til Feltskyts, hvorfor

gik man saa med til de 355 Mill. Kr.? Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen sagde jo udtrykkelig i sit Foredrag forleden, at han ikke troede, disse Udgifter kunde nytte noget, det var ikke derfor, han gik med til dem, men hvorfor gik han saa med? Ja, det ærede Medlem angiver to Grunde. For det første, at det var nødvendigt at bruge de Forsvarsmidler, der forefandtes, og for det andet vilde det ærede Medlem bevare Fred og Ro her i Landet. Hvad nu den første Grund angaar, saa var det jo ikke den daværende Forsvarsminister nok at benytte de Forsvarsmidler, der fandtes, og den bestaaende Forsvarsordning. Han vilde have langt større Forsvarsmidler til Raadighed, end der var efter den daværende Tilstand. Og hvad den anden Grund angaar, vil jeg nok sige, at det var en dyr Fredspræmie, 355 Mill. Kr., for at bevare Ro her i Landet, hvor der slet ingen Fare var, for at der skulde komme Uro og Omvæltninger, hvis de store Bevillinger ikke blev givet. Jeg tror nok, jeg tør sige, at der neppe nogen Sinde her i Danmark har været en saa medgørlig og skikkelig Opposition som den, der fandtes under Verdenskrigen. Ak nej, det var rene Bagateller, der blev gjort Opposition imod. Jeg behøver blot at minde om, at vi den 7. August 1914 gav den saakaldte Augustlov uden Tidsbegrænsning og lagde derved en uhyre Magt i den daværende Indenrigsministers Haand — og Guderne skal vide, han brugte den! Det forekommer mig ikke, at dette var Tegn paa Udsigt til Uro eller Ufred. Det er jo ogsaa en Kendsgerning, at vi under Verdenskrigen den 5. Juni 1915 kunde vedtage en ny Grundlov næsten enstemmigt, idet der i Folketinget kun var et eneste Medlem, der stemte imod. Heller ikke dette synes mig at være Tegn paa, at der var Udsigt til Uro og Ufred her i Landet. Nej, Forholdet var det, at det daværende Ministerium slet ikke kunde taale Kritik, der var noget mimoseagtigt over de Herrer; hver Gang der lød den mindste Mislyd, hver Gang det trak op til en Smule Opposition, for de straks op og syntes, det var aldeles utilbørligt. Nej, den Opposition, der blev ført den Gang, var en ganske anderledes fredelig og elskværdig og moderat Opposition, end den radikal-socialistiske Opposition, der rejses mod den nuværende Regering, der er slet ingen Sammenligning.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch har gjort sig stor Umage med at skildre, hvor svag den Forsvarsordning var, der blev tilvejebragt ved Forsvarslovene af 1909; han har endog paaberaabt sig Gene-